

і перспективи у вітчизняній юриспруденції. Загальнотеоретичне правознавство, верховенство права та Україна : зб. наук. статей ; гол. ред. А. Мелешевич. Київ : Дух і літера, 2013. С. 559–582.

2. Бургін М. С. Аргументації теорія. *Юридична енциклопедія* : В 6 т. / Редкол : Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. Київ, 1998. Т. 1. С. 139–140.

3. Юридична аргументація. Логічні дослідження : монографія / О. М. Юркевич та ін. / за заг. ред. О. М. Юркевич. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2015. 336 с.

4. Мельник М. О. Вплив висновків школи правового реалізму на теорію юридичної аргументації. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. Київ, 2017. Т. 193. С. 26–30.

5. Політюк А. П. Аргументація як предмет неформальних досліджень (неформальна логіка та риторична аргументація) : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.06. Київ, 2015. 18 с.

Куницький Євген Віталійович,
аспірант кафедри цивільного права і процесу
Національної академії внутрішніх справ

ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Врегулювання спору за участю судді є однією з новел нової редакції Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) [1]. Розглянемо детальніше законодавчі особливості процесуальної форми зазначеного інституту.

За загальним правилом, врегулювання спору за участю судді проводиться за згодою сторін до початку розгляду справи по суті. При цьому проведення врегулювання спору за участю судді не допускається у разі, якщо у справу вступила третя особа, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору (ст. 201 ЦПК України).

Про проведення процедури врегулювання спору за участю судді суд постановляє ухвалу, якою одночасно зупиняє провадження у справі. У випадку недосягнення сторонами мирного врегулювання спору за наслідками проведення врегулювання спору повторне проведення врегулювання спору за участю судді не допускається.

Аналіз відповідних положень цивільного процесуального законодавства України дає підстави стверджувати, що процедура врегулювання спору за участю судді характеризується такими особливостями процесуальної форми:

1) проведення врегулювання спору за участю судді здійснюється у формі спільних та (або) закритих нарад. Сторони мають право брати участь у таких нарадах у режимі відеоконференції в порядку, визначеному ЦПК України. Спільні наради проводяться за участю всіх сторін, їх представників та судді.

Закриті наради проводяться за ініціативою судді з кожною із сторін окремо;

2) суддя спрямовує проведення врегулювання спору за участю судді для досягнення сторонами врегулювання спору. З урахуванням конкретних обставин проведення наради суддя може оголосити перерву в межах строку проведення врегулювання;

3) на початку проведення першої спільної наради з врегулювання спору суддя роз'яснює сторонам мету, порядок проведення врегулювання спору за участю судді, права та обов'язки сторін;

4) під час проведення спільних нарад суддя з'ясовує підстави та предмет позову, підстави заперечень, роз'яснює сторонам предмет доказування по категорії спору, який розглядається, пропонує сторонам надати пропозиції щодо шляхів мирного врегулювання спору та здійснює інші дії, спрямовані на мирне врегулювання сторонами спору. Суддя може запропонувати сторонам можливий шлях мирного врегулювання спору;

5) під час закритих нарад суддя має право звертати увагу сторони на судову практику в аналогічних спорах, пропонувати стороні та (або) її представнику можливі шляхи мирного врегулювання спору;

6) під час проведення врегулювання спору суддя не має права надавати сторонам юридичні поради та рекомендації, надавати оцінку доказів у справі;

7) інформація, отримана будь-якою зі сторін, а також суддею під час проведення врегулювання спору, є конфіденційною. Під час проведення врегулювання спору за участю судді протокол наради не ведеться та не здійснюється фіксування технічними засобами;

8) за необхідності до участі в нарадах залучається перекладач. Перекладач попереджається про конфіденційний характер інформації, отриманої під час проведення врегулювання спору за участю судді;

9) під час врегулювання спору за участю судді забороняється використовувати портативні аудіотехнічні пристрої, а також здійснювати фото- і кінозйомку, відео-, звукозапис.

Відповідно до ст. 204 ЦПК України врегулювання спору за участю судді припиняється:

1) у разі подання стороною заяви про припинення врегулювання спору за участю судді;

2) у разі закінчення строку врегулювання спору за участю судді;

3) за ініціативою судді у разі затягування врегулювання спору будь-якою із сторін;

4) у разі укладення сторонами мирової угоди та звернення до суду із заявою про її затвердження або звернення позивача до суду із заявою про залишення позовної заяви без розгляду, або в разі відмови позивача від позову чи визнання позову відповідачем.

Про припинення врегулювання спору за участю судді постановляється ухвала, яка оскарженню не підлягає. Одночасно суддя вирішує питання про поновлення провадження у справі.

Про припинення врегулювання спору за участю судді з підстави подання стороною заяви про припинення врегулювання спору за участю судді суддя

постановляє ухвалу не пізніше наступного робочого дня після надходження відповідної заяви сторони, а з підстави закінчення строку врегулювання спору за участю судді – не пізніше наступного дня з дня закінчення строку врегулювання спору за участю судді.

У разі припинення врегулювання спору за участю судді з підстав, передбачених п. п. 1 – 3 ч. 1 ст. 204 ЦПК України, справа передається на розгляд іншому судді, визначеному в порядку, встановленому ст. 33 ЦПК України.

Окремо законодавець регламентує строк проведення врегулювання спору за участю судді.

Відповідно до ст. 205 ЦПК України врегулювання спору за участю судді проводиться протягом розумного строку, але не більше тридцяти днів з дня постановлення ухвали про його проведення. Строк проведення врегулювання спору за участю судді продовженню не підлягає.

Список використаних джерел

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

*Кучук Андрій Миколайович,
професор кафедри права та методики викладання правознавства
Сумського державного педагогічного університету ім. А.С. Макаренка,
доктор юридичних наук, доцент*

СИСТЕМА ПРАВА ЧИ ПРАВОВА СИСТЕМА?

Події останніх п'яти років в Україні поставили на порядок денний питання участі нашої держави у глобалізаційних процесах загалом і євроінтеграційних зокрема. Так, однією з причин Революції Гідності була відмова публічної влади від обраного курсу на підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом. А питання вступу України у Північноатлантичний союз стало предметом законодавчої діяльності через внесення відповідних змін до Конституції України. «... закріплення на конституційному рівні правової визначеності курсу України на членство в ЄС і НАТО мобілізуватиме українське суспільство і українську владу та сприятиме реформам, спрямованим на досягнення критеріїв повноправного членства в ЄС і НАТО» – зазначено у пояснювальній записці до проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору)» [1]. Таким чином, питання трансформації вітчизняного права, зумовлене глобалізаційними чинниками є вкрай актуальним для України.

Водночас, особливої уваги потребує питання термінології, зокрема, маю на увазі «правова система». У цьому контексті слід зауважити, що пов'язувати